

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-05.01/ 072.00.2/Б/ ОК2-2023
	Екземпляр № 1	Арк. ___ / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету

бізнесу та сфери обслуговування

30 серпня 2023 р.,

протокол № 5

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»
освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
факультету бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Схвалено на засіданні кафедри
фінансів та цифрової економіки
28 серпня 2023 р.,
протокол № 9

Завідувач кафедри

 Наталія ВИГОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної
програми

 Олександр ПЕТРУК

Розробник: д.е.н., проф. кафедри фінансів та цифрової економіки
УЩАПОВСЬКИЙ Юрій

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк ___ / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	нормативна	
Модулів – 2	Освітньо-професійна програма: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 самостійної роботи – 3,5		Лекції	
		32 год.	4 год.
	Практичні		
	32 год.	4 год.	
	Лабораторні		
	0 год.	0 год.	
	Самостійна робота		
56 год.	112 год.		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 7% аудиторних занять, 93 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк ___ / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Економічна теорія» є формування системних знань в галузі сучасної економічної теорії щодо ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів у задоволенні потреб людини.

Завданнями вивчення дисципліни «Економічна теорія» є:
знати і розуміти

- основні поняття і закони економічної теорії та механізм функціонування ринкової економіки у площині ринкових структур досконалої і недосконалої конкуренції;
- основи функціонування ринків факторів виробництва: праці, капіталу, земельних ресурсів;
- основні макроекономічні показники функціонування національної економіки; умови макроекономічної рівноваги та наслідки її порушення.

вміти

- обґрунтовувати нові господарсько-організаційні форми економічного життя та знаходити найбільш адекватні форми розв’язання економічних суперечностей;
- характеризувати з точки зору економічної теорії явища і процеси господарського життя та використовувати набуті знання для функціонального аналізу загальноекономічної ситуації;
- використовуючи основні теоретичні економічні моделі, вирішувати гіпотетичні завдання, відповідати на виклики доби;
- вести на належному науково-теоретичному рівні економічну дискусію.

Зміст навчальної дисципліни скерований на формування таких **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»:

- ІК1. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
  - ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
  - ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
  - ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
  - ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
  - ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк ___ / 4

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими таких **програмних результатів навчання** за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»:

–ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

–ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

–ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

–ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;

–ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів;

–ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

–ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Закономірності економічної організації суспільства

Тема 1. Людина у світі економіки

1. Економічна поведінка людини та мотивація праці
2. Характеристика основних моделей людини в економічній теорії
3. Предмет економічної теорії. Безмежність потреб людини та рідкісність ресурсів
4. Основні методи економічної теорії
5. Характеристика основних історичних етапів розвитку економічної науки

Тема 2. Основи суспільного виробництва

1. Суспільне виробництво і багатство суспільства.
2. Основні стадії руху суспільного продукту: виробництво, обмін, розподіл, споживання.
3. Технологічний вибір в економіці. Крива виробничих можливостей.
4. Альтернативна вартість.
5. Господарські системи: спонтанний порядок та ієрархія.
6. Економічна теорія прав власності. Перелік Оноре

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк ___ / 5

Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки

1. Ринок та передумови його виникнення. Основні суб'єкти ринкової економіки.
2. Товар. Споживча та мінова цінність товару.
3. Суб'єктивна цінність блага: абстрактна і конкретна. Закон граничної корисності.
4. Теоретичний зміст синтезу теорій цінності Альфреда Маршалла.
5. Проходження, сутність та функції грошей.
6. Основні елементи ринкового механізму: ціна, попит і пропозиція, конкуренція.
7. Аналіз індивідуальних ринків: попит і пропозиція.
8. Еластичність попиту і пропозиції.
9. Попит і корисність. Теорія споживчого вибору.

Тема 4. Основні типи ринкових структур

1. Ринкове господарство і деперсоніфікований механізм цін. Найважливіші функції ринку.
2. Ринок досконалої конкуренції: основні характеристики:
  - а) витрати виробництва: види і динаміка;
  - б) рівновага фірми у короткостроковому періоді;
  - в) рівновага фірми у довготерміновому періоді;
  - г) надлишок виробника та споживача, взаємна корисність обміну.
3. Механізм ринку недосконалої конкуренції:
  - а) характеристика ринкових структур недосконалої конкуренції;
  - б) основні вступні перешкоди для входження в галузь;
  - в) цінова дискримінація;
  - г) втрати від недосконалої конкуренції;
  - д) антимонопольне законодавство.

Модуль 2. Ринки факторів виробництва. Макроекономічна рівновага та нестабільність

Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів

1. Виробнича функція. Теорія граничної продуктивності факторів.
2. Праця як фактор виробництва. Ринок праці і заробітна плата.
3. Капітал як фактор виробництва. Ринок капіталу і процент.
4. Земля як фактор виробництва. Ринок земельних ресурсів і земельна рента.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк ___ / 6

5. Підприємництво і прибуток.

Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці

1. Національна економіка: основні результати діяльності та їх вимірювання.
2. Система національних рахунків.
3. Невдачі ринку та необхідність державного регулювання.
4. Теорія суспільного вибору.
5. Державне регулювання економіки: основні інструменти.

Тема 7. Макроекономічна рівновага

1. Класична теорія економічної рівноваги.
2. Макроекономічна рівновага у моделі «AD-AS».
3. Кейнсіанський макроекономічний аналіз.
4. Мультиплікатор.
5. Інфляційний і дефляційний розриви.

Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки

1. Економічний цикл: причини виникнення, характерні риси та періодичність.
2. Механізм поширення циклічних коливань: ефект мультиплікатора-акселератора.
3. Наслідки порушення макроекономічної рівноваги.
4. Роль держави в регулюванні економічних циклів: стабілізаційна політика.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк __ / 7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістовні модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Семинари	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
№1	Модуль 1. Закономірності економічної організації суспільства				
	Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії	15	4	4	7
	Тема 2. Основи суспільного виробництва	15	4	4	7
	Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки	15	4	4	7
	Тема 4. Основні типи ринкових структур	15	4	4	7
	Разом змістовний модуль 1	60	16	16	28
№2	Модуль 2. Ринки факторів виробництва. Макроекономічна рівновага та нестабільність				
	Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів	15	4	4	7
	Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці	15	4	4	7
	Тема 7. Макроекономічна рівновага	15	4	4	7
	Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки	15	4	4	7
	Разом змістовний модуль 2	60	16	16	28
Всього		120	32	32	56

5. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії	4
2.	Тема 2. Основи суспільного виробництва	4
3.	Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки	4
4.	Тема 4. Основні типи ринкових структур	4
5.	Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів	4
6.	Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці	4
7.	Тема 7. Макроекономічна рівновага	4
8.	Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки	4
РАЗОМ		32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк ___ / 8

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії

1. Чому товари чи послуги можуть бути безкоштовними для окремих людей, але для суспільства ніколи не бувають безкоштовними?

2. Наведіть приклади раціональної поведінки індивіда в умовах закладу швидкого харчування (наприклад, McDonald's). Чи можемо ми стверджувати, що поведінка людини є завжди раціональною, а якщо ні, то які чинники її обмежують?

3. Наведіть приклади, що розкривають повну, обмежену (Г. Саймон) та органічну (Ф. Гайек) раціональність в економічній поведінці людини.

Тема 2. Основи суспільного виробництва

1. Яким чином поява нових продуктів змінює економічні потреби людини? Чому бажання більшості людей задовольнити власні потреби повною мірою є неможливим?

2. Обґрунтуйте вибір суспільства на користь освіти чи на користь кримінального судочинства в умовах обмеженості ресурсів.

3. Що таке економічні ресурси? На які категорії їх поділяють економісти? Чому ресурси також називають факторами виробництва?

4. Чому гроші в економічній теорії не вважають капітальним ресурсом? Чому підприємницькі здібності є окремою від праці категорією економічного ресурсу? Які основні функції підприємця?

5. Перегляньте таблицю виробничих можливостей випуску військової та цивільної продукції:

Вид продукції	Виробничі альтернативи				
	A	B	C	D	E
Автомобілі	0	2	4	6	8
Керовані ракети	30	27	21	12	0

а) подайте ці дані графічно. На яких конкретних припущеннях побудована ця крива виробничих можливостей?

б) Коли економіка перебуває у точці С, які витрати виробництва одного додаткового автомобіля? Однієї додаткової ракети? Поясніть яким чином ця крива підтверджує закон зростання альтернативних витрат.

в) Що повинно відбутися в економіці, щоб опинитися в певній визначеній точці на кривій виробничих можливостей?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк ___ / 9

Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки

1. Яким чином прибуток і смаки споживачів формують структуру випуску продукції у ринковій економіці?
2. Який з елементів ринку спонукає використовувати економічні ресурси найефективніше?
3. Які чинники в економіці спонукають конкурентні ринки до перерозподілу ресурсів?
4. Чим визначається розподіл виробленого продукту в ринковій економіці?
5. Які переваги має використання капіталу у процесі виробництва? Що розуміють під поняттям «поділ праці»? Які переваги спеціалізації при використанні людських і матеріальних ресурсів? Поясніть, чому необхідним наслідком спеціалізації є обмін?
6. Розкрийте значення грошей як засобу обігу. «Гроші є єдиним товаром, який ні до чого не придатний, окрім як до того, щоб від нього позбутися»

Тема 4. Основні типи ринкових структур

1. Продемонструйте на прикладах, у чому полягає відмінність між внутрішніми і зовнішніми витратами. Якими є внутрішні і зовнішні витрати навчання в університеті? Чому економісти вважають нормальний прибуток елементом витрат? Чи належить до витрат економічний прибуток?
2. Чому у короткотривалому періоді усі витрати можна поділити на постійні і змінні? Визначте до якої категорії витрат належать такі види витрат:
  - а) витрати на рекламу продукції;
  - б) витрати на придбання палива;
  - в) виплата відсотків за надану фірмі позику;
  - г) плата за морські перевезення;
  - д) виплата податку на нерухомість;
  - е) страхові внески;
  - є) витрати на заробітну плату робітників.

Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів

1. Яким чином ринки визначають рівень доходу (норму прибутку) на капітал.
2. Яким способом спів ставити платежі та витрати, що зроблені у різні терміни часу?
3. Яким чином попит і пропозиція фіксують земельну ренту?
4. Якими засобами і методами на ринках здійснюється перерозподіл не

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк __ / 10

відтворюваних природних ресурсів?.

5. З'ясувати зміст державного регулювання валютних операцій та кредитно-розрахункових відносин.

Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці

1. Розкрийте поняття «інституційна одиниця» та основні принципи побудови системи національних рахунків (СНР). Назвіть основні макроекономічні показники, що розраховуються у СНР.

2. У чому полягає відмінність між валовим внутрішнім продуктом (ВВП) та валовим національним продуктом (ВНП)? Якщо резиденти даної країни заробляють за кордоном більше, ніж іноземці заробляють у цій країні, то який показник вищий: ВНП чи ВВП?

3. Яка різниця для обрахунку національного доходу між: а) вашим рішенням придбати українські меблі, а не польські? б) вашим рішенням оплатити працю вашої дружини (чоловіка) як найманої особи, і тим, що вона (він) будуть виконувати роботу задарма? в) фірмою, що купує автомобіль для службового користування, і фірмою, яка збільшує винагороду працівнику щоб він придбав собі автомобіль?

4. У чому проявляються основні розбіжності між кейнсіанською і монетарною теоріями щодо державного регулювання економіки?

5. Розкрийте і порівняйте концептуальні підходи Ентоні Даунса та Кеннета Ерроу в межах теорії суспільного вибору. Чи можна на підставі зроблених вченими висновків заперечувати чи відкидати необхідність державного втручання в економічні процеси?

Тема 7. Макроекономічна рівновага

1. У чому сутність «Кейнсіанського хреста» як моделі пояснення макроекономічної рівноваги на товарному ринку?

2. Поясніть, чим відрізняються APC і MPC? Чому сума MPC і MPS дорівнює одиниці?

3. У якому співвідношенні перебувають фактичний і рівноважний ВВП, коли заплановані інвестиції менші від заощаджень, а фактичні інвестиції їм дорівнюють?

4. Чи вірно, що за допомогою «Кейнсіанського хреста» пояснюють механізм інфляції попиту, а модель «AD-AS» потрібна для аналізу інфляції видатків?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк __ / 11

Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки

1. Чи вплинув перехід від індустріальної до інформаційної доби на якісні характеристики класичного економічного циклу та на зміну періодичності його спадів та піднесень?

2. Які з нижчеперелічених процесів належать до фази спаду, а які до фази піднесення:

- а) скорочення обсягів роздрібною продажі;
- б) зростання товарно-матеріальних запасів фірм;
- в) зростання приватних інвестицій;
- г) скорочення прибутків;
- г) зростання заощаджень;
- д) зростання податкових надходжень;
- е) зростання рівня цін;
- є) падіння курсу акцій;
- ж) зростання безробіття?

Відповіді обґрунтуйте.

3. Які з перерахованих явищ належать до неокласичного, а які до кейнсіанського тлумачення інфляції:

- а) знижено рівень оподаткування;
- б) домовленість про індексацію зарплати між профспілками і роботодавцями;
- в) збільшено норму банківських резервів комерційних банків;
- г) запропоновано продати облігації державного боргу?

4. Чи можна стверджувати, що до тієї пори допоки ми не заперечуємо високу інфляцію, ми можемо досягти такого низького рівня безробіття, якого тільки забажаємо? Для цього тільки слід збільшити попит на товари і послуги, наприклад, засобами його державного стимулювання?

7. Індивідуальні завдання

Протягом семестру студенти в індивідуальному порядку готують доповіді (або пишуть реферати) з проблемних питань відповідної теми і виступають на семінарі (або надають підготовлені матеріали для перевірки викладачу).

8. Методи навчання

МН1 – вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);

МН2 – наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

МН3 – практичні (різні види вправ та завдань, виконання розрахунків, практики);

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк __ / 12

- МН4 – пояснювально-ілюстративний (передбачає пред’явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами);
- МН5 – репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;
- МН6 – метод проблемного викладу;
- МН7 – частково-пошуковий (евристичний);
- МН8 – дослідницький метод;
- МН9 – дискусійний метод.

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю та підсумкового контролю (екзамен).

Поточний контроль з дисципліни «Економічна теорія» базується на оцінці результатів вивчення теоретичних питань семінару та практичного розв’язку типових задач та завдань, а також через опитування та дискусії навколо гіпотетичних завдань з галузі економічної теорії. Для з’ясування рівня самостійної підготовки студентів практикуються поточні контрольні та самостійні роботи.

Протягом семестру студент денної форми навчання має виконати дві модульні контрольні роботи. До кредитної модульної роботи студент допускається у разі позитивних результатів проміжного контролю.

Модульна контрольна робота містить теоретичні питання, а також задачі, що скеровуються на виявлення рівня підготовки студента за темами курсу «Економічна теорія».

До екзамену студент допускається у разі позитивних оцінок за підсумками модульних контрольних робіт.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
10	15	10	15	15	10	15	10	

Схема нарахування балів

Підсумкова оцінка з курсу «Економічна теорія» розраховується таким чином:

$$O_{\text{результ.}} = k_1 \cdot O_{\text{пот.}} + k_2 \cdot O_{\text{мод.}} + k_3 \cdot O_{\text{сам.}},$$

$O_{\text{пот.}}$ – результати поточної активності студента на семінарських заняттях;

$O_{\text{мод.}}$ – результати модульних контрольних робіт; $O_{\text{сам.}}$ – оцінка за самостійну роботу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк __ / 13

k_1, k_2, k_3 – коефіцієнти, що визначають внесок поточної активності студента на семінарах, модульних контрольних робіт та самостійної роботи на підсумковий результат:

$$k_1 = 0,3; k_2 = 0,4; k_3 = 0,3.$$

Округлення підсумкової оцінки до цілого числа здійснюється за правилами математики.

Рейтингові бали переводяться в оцінки за шкалою оцінок відповідно до критеріїв відповідності рейтингових балів національній шкалі оцінювання знань:

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS	Оцінка	Бали
A	Відмінно	90–100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням окремих модулів	35-59
F	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням повного курсу	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В. Д. Базилевича; 9-те вид., доповн. – К.: Знання, 2014. – 740 с.
2. Економічна теорія: Політична економія: навч. посібник / За заг. ред. М. І. Звєрякова. – Одеса: Атлант, 2014. – 338 с.
3. Рєвєк І. О., Кіржецький Ю. І., Кіржецька М. С., Мельник С. І. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. – Львів: Львівський держ. Ун-т внут. справ, 2019. – 191 с.
4. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: Навч. посібник. – К. : ЦУЛ, 2014. – 416 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк __ / 14

Допоміжна література

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі: Пер. з англ. – К.: Основи, 2001. – 670 с.
2. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: Підручник. – К.: Вища школа, 2007 – 503 с.
3. Економічна енциклопедія: [у 3 т.] / Б.Д. Гаврилишин, С.В. Мочерний, О.А. Устенко та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 200-2002.
4. Економічна теорія: навч. посібник. Укл.: М.І.Колосінська, С.І.Белей, С.В.Бойда. – Чернівці: Чернівець. нац. унів.-т., 2021. – 200 с.
5. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка. Навч. Посібник / За ред. З.Г. Ватаманюка та О.З. Ватаманюка. – Львів: «Інтелект-Захід», 2008. – 540 с.
6. Економічна теорія: навч. посібник / О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М.В., Кічурчак, М.І. Терехух – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 335 с.
7. Економічна теорія: навч. посібник / В.П. Решетило, Г.В. Стадник, Н.В. Можайкіна та ін. – Харків: ХНУМГ, 2014. – 290 с.
8. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред.. В. М. Тарасевича. – К.: Знання, 2012. – 206 с.
9. Історія економіки та економічної думки: Навч. посібник / За ред. С.В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2010. – 743 с.
10. Макконел К.Р. Брю С.Л. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика. У 2-х ч. / Пер. з англ. – Львів: Просвіта, 1997. – Ч.1.: Макроекономіка. – 671 с.; – 1999. – Ч.2.: Мікроекономіка. – 650 с.
11. Макроекономіка. Мультимедійний навч. посібник / М. С, Бріль, О.М. Кліменко, М.А.Мащенко та ін. Харків: ХНЕУ ім.. С. Кузнеця, 2019. – 705 с.
12. Основи економічної теорії: Підручник / За науковою ред. проф. Федоренка В.Г. – 2-е вид. перероблене і доповнене. – К.: Алерта, 2007. – 519 с.
13. Петруня Ю. Е., Задоя А.А. Основи экономической теории: Учебн. Пособие. – К.: Знання, 2008 – 420 с.
14. Родіонова І. Ф. Макроекономіка та економічна політика. Підручник. – К.: Таксон, 1996. – 240 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

Bloomberg Global Innovation Index 2017. URL:

<https://www.bloomberg.com/graphics/2015-innovative-countries/>

Comparative advantage URL:

http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Comparative_advantage.html

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк. __ / 15

Fortune Global 500 List 2017. URL:

http://fortune.com/global500/visualizations/?iid=recirc_g500landing-zone1

Network Readiness Index. URL: <http://reports.weforum.org/global-information-technology-report-2015/network-readiness-index/>

New protectionism URL:

http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/New_protectionism.html

OECD. URL: <https://data.oecd.org/>

The atlas of economic complexity. URL: <http://atlas.cid.harvard.edu/>,

<http://atlas.media.mit.edu/>

The Corruption Perceptions Index. URL:

<https://www.transparency.org/research/cpi/overview>

The Global Innovation Index. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2017-report>

The Logistics Performance Index. URL: <https://lpi.worldbank.org/>

The observatory of economic complexity [Електронний ресурс] – режим доступу: atlas.media.mit.edu/ru/

Trading Economics. URL: <https://tradingeconomics.com/>

UNCTAD. URL: <http://unctad.org/en/Pages/themes.aspx>

UNdata. URL: <http://data.un.org/Default.aspx>

UNESCO. URL: <http://uis.unesco.org/en/home#slideoutmenu>

UNIDO. URL: <http://www.unido.org>

United Nations. URL: <http://www.un.org/ru/index.html>

Why do countries trade? URL:

http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Why_do_countries_trade.html

Індекс глобалізації (KOF Globalization Index). URL: <http://globalization.kof.ethz.ch/>

Індекс глобальної конкурентоспроможності. URL: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/>

Індекс легкості ведення бізнесу. URL: <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2017>

Індекс людського розвитку. URL: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>

Рейтинг бюджетної прозорості. URL: <http://survey.internationalbudget.org/#rankings>,

<http://www.internationalbudget.org/opening-budgets/open-budget-initiative/open-budget-survey/open-budget-survey-data-explorer/>

Рейтинг інвестиційної привабливості. URL: <https://www.bdo-ibc.com/index/global-comparison/overall-index/>

Рейтинг недієздатності (вразливості) держави. URL: <http://fundforpeace.org/fsi/>

Світова організація торгівлі (WTO). URL: <https://www.wto.org>

Світовий банк URL: <http://www.worldbank.org/ru/country>

ЦРУ. URL: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/up.html>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК -2-2023
	Екземпляр № 1	Арк __ / 16

Офіційний портал Верховної ради <http://rada.gov.ua/>

Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Організація Об'єднаних Націй ООН <http://www.un.org/ru/documents/index.html>

Всесвітній банк <http://www.worldbank.org/>

Сайт Міжнародної Торгівельної організації <http://www.wto.org/>

Організація Економічного Співробітництва і Розвитку (ОЕСР) <http://www.oecd.org/>

Європейський союз <http://europa.eu/>

Міжнародний валютний фонд <http://www.imf.org>

Міжнародна організація праці <http://www.ilo.org>

Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] /

Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с. Режим доступу:

http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/